

Plikt til å følge opp fravær

Opplæringsloven pålegger kommunen og fylkeskommunen en plikt til å følge opp elever som har fravær fra opplæringen.

REGELVERK | SIST ENDRET: 01.08.2024

I opplæringsloven § 10-6 står det

"Kommunen og fylkeskommunen skal sørge for at elever med fravær fra opplæringa blir fulgte opp."

Formålet med denne oppfølgingsplikten er å oppnå mer nærvær i skolen og forebygge at elever utvikler bekymringsfullt fravær, for å bedre muligheten for den enkelte til å fullføre og bestå opplæringen. Dette gjelder både i grunnskolen og i videregående opplæring. Kommunen og fylkeskommunen kan delegere oppgavene som ligger i oppfølgingsplikten til skolens rektor.

Plikten gjelder fra første fraværsdag

Oppfølgingsplikten gjelder ved alle typer fravær, og fra første dag en elev er borte fra opplæringen. Oppfølgingsplikten gjelder ikke bare ved høyt eller langvarig fravær.

Alt fravær som eleven har fra opplæringen, skal følges opp. Det betyr at kommunen og fylkeskommunen må følge opp elever før de har mistet mye opplæring, og ikke først når fraværet begynner å regnes som høyt. Det innebærer likevel ikke at kommunen og fylkeskommunen får en omfattende handlingsplikt ved alt fravær. I mange tilfeller vil det ikke være behov for nærmere oppfølging fra skolen, for eksempel når årsaken til fraværet er influensa eller andre vanlige helseutfordringer som går over av seg selv. I andre

tilfeller vil det være behov for mer oppfølging selv om fraværet er kort. Det gjelder særlig der fraværet gjentar seg.

Oppfølgingen

Kommunen og fylkeskommunen har stort lokalt handlingsrom, og avgjør selv hvordan elevene skal følges opp. Oppfølgingen av den enkelte elev må sees i sammenheng med årsaken til fraværet og hvor langvarig og hyppig det er. Hyppig eller langvarig fravær vil særlig kunne kreve individuelt tilpassede tiltak for at opplæringsretten- og plikten skal kunne ivaretas.

Dersom skolen skal greie å både avdekke uheldige fraværsmonster og forebygge fravær, vil det ofte være nødvendig å følge opp bakgrunnen for fraværet. Det forutsetter både registreringsrutiner, system for registrering av ulike typer fravær, individuell oppfølging av elever med fravær og samarbeid med hjemmet.

Kommunen og fylkeskommunen bør være særlig oppmerksomme på elever som ikke møter til første skoledag etter sommerferien, og ha rutiner for dette.

I denne artikkelen kan dere lese mer om hvordan skolene kan jobbe med å forebygge og følge opp fravær.

Sammenheng med andre regler

Plikten til oppfølging må også sees i sammenheng med pliktene kommunen og fylkeskommunen har etter reglene om skolemiljø og tilpasset undervisning, samt fraværsreglene. Fravær som medfører tap av rett til vurdering med karakter, får store konsekvenser for eleven, og skolen må finne tiltak som kan hjelpe elevene å unngå å havne i en slik situasjon.

Tilsvarende regler gjelder for private skoler jf. privatskoleloven § 5A-6.

Kilde

Prop. 57 L (2022–2023) Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregående opplæringa (opplæringslova), punkt 13.3.4 og punkt 69.4.1.6.